

Institut
d'Estudis
Catalans

CÀTEDRA DE
DIVULGACIÓ
DE LA CIÈNCIA

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA • FUNDACIÓ CAÑALDA BLANCH

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

FECYT

FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

RED DE UNIDADES DE
CULTURA CIENTÍFICA
Y DE LA INNOVACIÓN

CSIC

CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS

octubre

Edifici Octubre
Sant Ferran, 12
46001 València
Tel. 96 315 77 99
www.octubre.cat

WALLACE100

LA GEOGRAFIA DE LA VIDA

Als cent anys de la mort d'Alfred Russel Wallace
Espai Ciència. Octubre Centre de Cultura Contemporània

Dimecres 13 de març de 2013, 19h

Wallace, un científic a l'ombra de Darwin

Manuel Costa, Universitat de València

Alfred Russel Wallace, la persona i el científic, serà l'objecte d'aquesta xerrada. Tindrem ocasió de recordar el seu caràcter viatger i les seues observacions biogeogràfiques i evolucionistes, des dels seus orígens humils fins a la seua consagració com a científic i la seua relació amb Darwin.

Manuel Costa és Catedràtic Emèrit de Botànica de la Universitat de València. Ha treballat, sobretot, en estudis sobre vegetació en diferents parts del món, de l'Orinoco al Sàhara, així com en biogeografia i bioclimatologia. Ha estat director del Jardí Botànic i vicerector de la Universitat de València.

Dimecres 17 d'abril de 2013, 19h

L'amenaça de les espècies invasores sobre la biodiversitat de les Illes Galàpagos

Anna Traveset, CSIC i Universitat de les Illes Balears

Les illes alberguen bona part de la biodiversitat amenaçada. Preservar i restaurar la integritat d'interaccions entre les espècies natives és realment un repte. Les illes Galàpagos són actualment un dels arxipèlags oceànics més envaïts, amb prop d'un 60% de la flora introduïda pels humans i una gran fracció d'invertebrats terrestres també exòtics, sobretot insectes. Aquestes espècies exòtiques estableixen noves interaccions amb les natives, afectant molt l'estructura i l'estabilitat de les comunitats.

Anna Traveset és doctora en biologia per la Universitat de Pennsilvània i professora d'investigació del CSIC a l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (CSIC-UIB). La seua recerca principal tracta de les interaccions entre plantes i animals, sobretot la pol·linització i dispersió de llavors des perspectives ecològiques i evolutives. Des de que treballa a les Illes Balears, s'ha especialitzat en sistemes insulars, amb l'objectiu d'analitzar fins a quin punt les interaccions biòtiques són claus per al manteniment de la seua biodiversitat. També s'interessa pels mecanismes pels quals aquestes interaccions estan amenaçades per diferents motors de canvi global. Des de fa uns anys també investiga a les Illes Canàries i a les Galàpagos.

Dimecres 15 de maig de 2013, 19h

L'orquídia de Darwin, la papallona de Wallace, insectes i biomaterials.

Una reflexió consumista sobre la biodiversitat

Joaquim Baixeras, Universitat de València

Cap al final del segle XIX, Wallace i Darwin, basant-se en la seua teoria evolutiva, feren una predicció extraordinària sobre l'existència d'una hipotètica papallona de característiques especials. Avui sabem no sols que aquesta papallona és una realitat sinó que molts dels materials que formen part de l'estructura d'un insecte són de gran utilitat tecnològica. La bioprospecció cerca nous materials i idees inspirades en la natura, i el grup animal més abundant a la Terra representa una font inesgotable d'informació útil. Estem realment aprofitant totes les possibilitats d'aquest laboratori formidable?

Joaquim Baixeras és professor del Departament de Zoologia i investigador del Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València. Com a entomòleg ha treballat en el camp de la sistemàtica i evolució dels lepidòpters. Ha participat en diferents iniciatives de conservació amb la Conselleria de Medi Ambient i, tot i haver treballat amb fauna europea, és un expert en el tròpic sud-americà. Bon coneixedor dels principals museus d'història natural del món, és vicepresident de la Societat Europea de Lepidopterologia i col·laborador habitual en mitjans de comunicació com a divulgador de la ciència.

Dimecres 12 de juny de 2013, 19h

Què són i per a què serveixen les col·leccions d'història natural?

Present i futur d'un patrimoni fràgil.

Debat amb:

Hèctor Botella, director del Departament i del Museu de Geologia de la Universitat de València

Jesús Català, historiador de la ciència, Universitat Cardenal Herrera-CEU, València

Anna Omedes, directora del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Moderadora:

Maria Josep Picó, Unitat de Comunicació Científica i Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València

